

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

३ अरण्यकाण्ड

अध्याय ७०

तौ कबन्धेन तं मार्गं पम्पाया दर्शितं वने ।
आतस्थतुदिशं गृह्य प्रतीचीं नृवरात्मजौ ॥ १ ॥

तौ शैलेष्वाचितानेकान्क्षौद्रकल्पफलद्रुमान् ।
वीक्षन्तौ जग्मतुर्द्रष्टुं सुग्रीवं रामलक्ष्मणौ ॥ २ ॥

कृत्वा च शैलपृष्ठे तु तौ वासं रघुनन्दनौ ।
पम्पायाः पश्चिमं तीरं राघवावुपतस्थतुः ॥ ३ ॥

तौ पुष्करिण्याः पम्पायास्तीरमासाद्य पश्चिमम् ।
अपश्यतां ततस्तत्र शबर्या रम्यमाश्रमम् ॥ ४ ॥

तौ तमाश्रममासाद्य द्रुमैर्बहुभिरावृतम् ।
सुरम्यमभिवीक्षन्तौ शबरीमभ्युपेयतुः ॥ ५ ॥

तौ तु दृष्ट्वा तदा सिद्धा समुत्थाय कृताञ्जलिः ।
पादौ जग्राह रामस्य लक्ष्मणस्य च धीमतः ॥ ६ ॥

तामुवाच ततो रामः श्रमणीं संशितव्रताम् ।
कञ्चित्ते निर्जिता विघ्नाः कञ्चित्ते वर्धते तपः ॥ ७ ॥

कञ्चित्ते नियतः कोप आहारश्च तपोधने ।
कञ्चित्ते नियमाः प्राप्ताः कञ्चित्ते मनसः सुखम् ।
कञ्चित्ते गुरुशुश्रूषा सफला चारुभाषिणि ॥ ८ ॥

रामेण तापसी पृष्ठा सा सिद्धा सिद्धसंमता ।
शशंस शबरी वृद्धा रामाय प्रत्युपस्थिता ॥ ९ ॥

चित्रकूटं त्वयि प्राप्ते विमानैरतुलप्रभैः ।
इतस्ते दिवमारूढा यानहं पर्यचारिषम् ॥ १० ॥

तैश्चाहमुक्ता धर्मजैर्महाभागैर्महर्षिभिः ।
आगमिष्यति ते रामः सुपुण्यमिममाश्रमम् ॥ ११ ॥

स ते प्रतिग्रहीतव्यः सौमित्रिसहितोऽतिथिः ।
तं च दृष्ट्वा वराल्लोकानक्षयांस्त्वं गमिष्यसि ॥ १२ ॥

मया तु विविधं वन्यं सञ्चितं पुरुषर्षभ ।

तवार्थे पुरुषव्याघ्र पम्पायास्तीरसम्भवम् ॥ १३ ॥

एवमुक्तः स धर्मात्मा शबर्या शबरीम् इदम् ।
राघवः प्राह विज्ञाने तां नित्यमबहिष्कृताम् ॥ १४ ॥

दनोः सकाशात्तत्त्वेन प्रभावं ते महात्मनः ।
श्रुतं प्रत्यक्षमिच्छामि सन्द्रष्टुं यदि मन्यसे ॥ १५ ॥

एतत्तु वचनं श्रुत्वा रामवक्त्राद्विनिःसृतम् ।
शबरी दर्शयामास तावुभौ तद्वनं महत् ॥ १६ ॥

पश्य मेघघनप्रख्यं मृगपक्षिसमाकुलम् ।
मतङ्गवनमित्येव विश्रुतं रघुनन्दन ॥ १७ ॥

इह ते भावितात्मानो गुरवो मे महाद्युते ।
जुह्वाञ्चक्रिरे तीर्थं मन्त्रवन्मन्त्रपूजितम् ॥ १८ ॥

इयं प्रत्यक्स्थली वेदी यत्र ते मे सुसत्कृताः ।
पुष्पोपहारं कुर्वन्ति श्रमादुद्वेपिभिः करैः ॥ १९ ॥

तेषां तपः प्रभावेन पश्याद्यापि रघूत्तम ।
द्योतयन्ति दिशः सर्वाः श्रिया वेद्योऽतुलप्रभाः ॥ २० ॥

अशक्नुवद्भिस्तैर्गन्तुमुपवासश्रमालसैः ।
चिन्तितेऽभ्यागतान्पश्य समेतान्सप्त सागरान् ॥ २१ ॥

कृताभिषेकैस्तैर्न्यस्ता वल्कलाः पादपेष्विह ।
अद्यापि न विशुष्यन्ति प्रदेशे रघुनन्दन ॥ २२ ॥

कृत्स्नं वनमिदं दृष्टं श्रोतव्यं च श्रुतं त्वया ।
तदिच्छाम्यभ्यनुज्ञाता त्यक्तुमेतत्कलेवरम् ॥ २३ ॥

तेषामिच्छाम्यहं गन्तुं समीपं भावितात्मनाम् ।
मुनीनामाश्रमो येषामहं च परिचारिणी ॥ २४ ॥

धर्मिष्ठं तु वचः श्रुत्वा राघवः सहलक्ष्मणः ।
अनुजानामि गच्छति प्रहृष्टवदनोऽब्रवीत् ॥ २५ ॥

अनुज्ञाता तु रामेण हुत्वात्मानं हुताशने ।

ज्वलत्पावकसङ्काशा स्वर्गमेव जगाम सा ॥ २६ ॥

यत्र ते सुकृतात्मानो विहरन्ति महर्षयः ।

तत्पुण्यं शबरीस्थानं जगामात्मसमाधिना ॥ २७ ॥

The files in this directory are revised versions of the digital files produced by Professor Muneo Tokunaga, Kyoto University, and copyrighted by him. I am grateful to Professor Tokunaga for his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org;

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com